

Ο Προφήτης Μιχαίας ο Μωρασθίτης

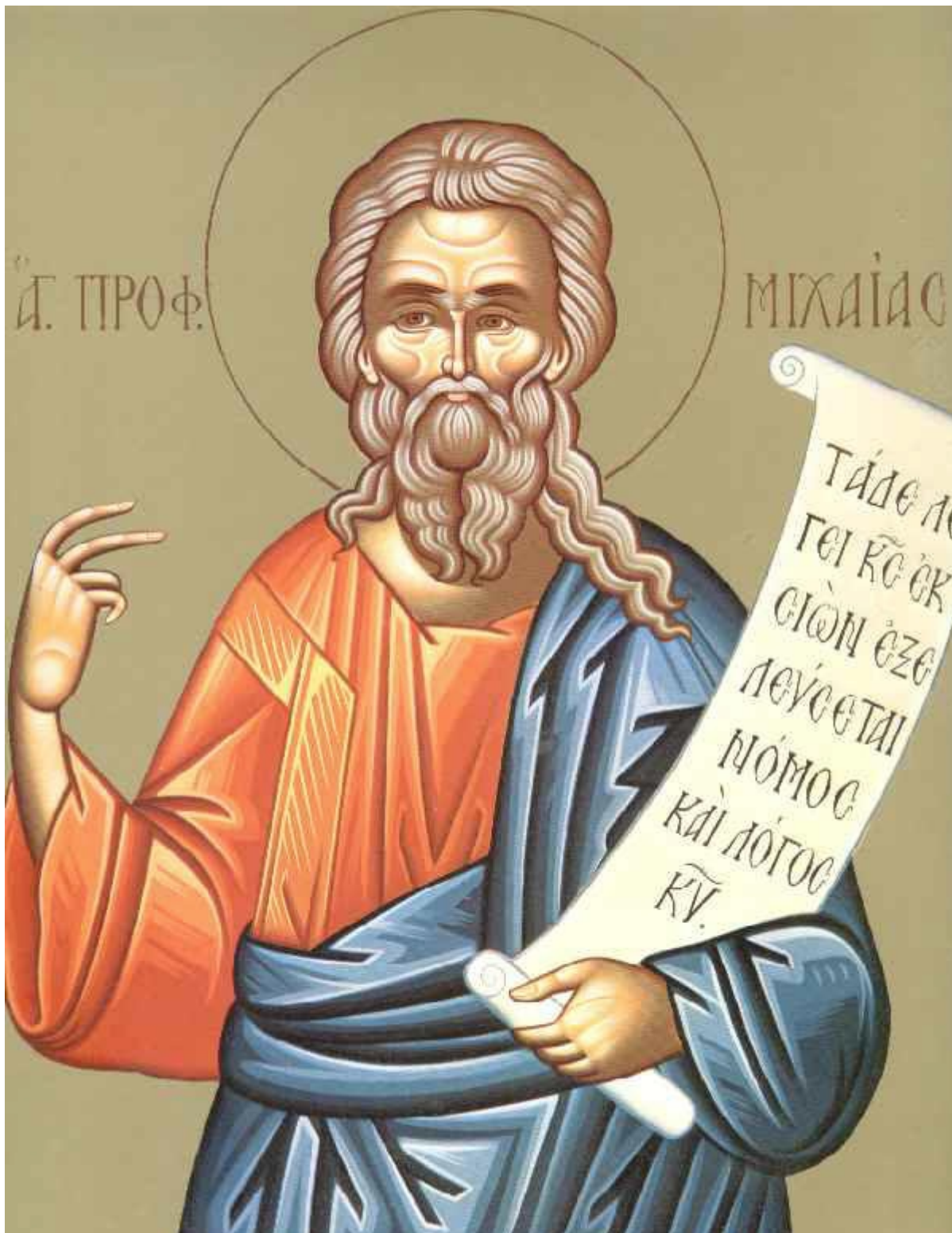
[/ Πεμπτούσία](#)

Image not found or type unknown

Ένας από τους ελάχιστους (μικρούς) προφήτες και τελευταίος από τους τέσσερις συγγραφείς προφήτες του 8ου π.Χ. αιώνα. Ο προφήτης Μιχαίας καλείται Μωρασθίτης αφενός για να ξεχωρίζει από τον προφήτη Μιχαία το γιο του Ιεμβλά που μνημονεύεται στο Γ' Βασ. 22,13-29 αφετέρου για να τονιστεί τόπος της καταγωγής του και όχι το όνομα του πατέρα του, σύμφωνα με τον Κύριλλο Αλεξανδρείας (P.G. 71,641) δηλ. η ιουδαϊκή κωμόπολη Μωρέσεθ, κωμόπολη νοτιοδυτικά της Ιερουσαλήμ.

Το όνομα του Μιχαία αποτελεί απάντηση και επιβεβαίωση στο ερώτημα «τίς ὡς ὁ Γιαχβέ;», όπως αυτό διατυπώνεται στο στίχο Μιχ. 7,18 «τίς Θεὸς ὡσπερ σύ;» και ως απάντηση επιδέχεται «κανείς».

Ο προφήτης Μιχαίας ήταν νεώτερος των προφητών Αμώς και Ωσηέ και σύγχρονος του προφήτη Ησαΐα, από τη διδασκαλία του οποίου δέχτηκε επίδραση και ενδεχομένως να υπήρξε μαθητής του κατά την παραμονή του στην Ιερουσαλήμ. Σε αντίθεση με τον Ησαΐα, ο Μιχαίας δεν προερχόταν από την άρχουσα τάξη, ούτε είχε ανάμιξη με την πολιτική ζωή του βασιλείου, αλλά προερχόταν από την ύπαιθρο. Λόγω της αγροτικής του καταγωγής έχει χαρακτηριστεί ως ο προφήτης των πτωχών ή ο προφήτης της μεσαίας τάξης. Εικάζεται μάλιστα ότι ασκούσε το

επάγγελμα του γεωργού προτού ακόμα κληθεί στο προφητικό αξίωμα.

Ο προφήτης Μιχαίας έδρασε κατά την περίοδο της βασιλείας των Ιωάθαμ (756-741 π.Χ.), Άχαζ (741-725 π.Χ.) και Εζεκίου (725-697 π.Χ.) βασιλέων του Ιούδα και μάλιστα πριν από την καταστροφή της Σαμάρειας από τους Ασύριους (722 π.Χ.) την οποία και προλέγει (Μιχ. 1,6-9). Η περίοδος αυτή δεν ήταν η καλύτερη για τα δεδομένα αμφοτέρων των βασιλείων Ισραήλ και Ιούδα. Ο βασιλιάς του Ιούδα Άχαζ αρνούμενος να συμμετάσχει σε συμμαχία κατά των Ασσυρίων δήλωσε υποταγή στο βασιλιά της Ασσυρίας. Η πολιτική του αυτή κατέστησε το βασίλειο φόρου υποτελής, ενώ παράλληλα ανήγειρε θυσιαστήριο κατά τα ασσυριακά πρότυπα θέλοντας να εξασφαλίσει την εύνοια της αυτοκρατορίας.

Κατά την εποχή αυτή το φαινόμενο του θρησκευτικού συγκρητισμού βρισκόταν σε έξαρση. Αγάλματα και είδωλα ειδωλολατρικών θεοτήτων είχαν στηθεί παντού και παράλληλα προς την προσφορά θυσίας σε αυτά, εξασκείτο η μαντεία, η μαγεία και η νεκρομαντεία. Υπεύθυνους γι' αυτήν την κατάσταση ο Μιχαίας θεωρούσε τους άρχοντες του Ιούδα (Μιχ. 2,1-11), τους άδικους κριτές (Μιχ. 3,1-4) και ως συνυπεύθυνους τους ιερείς και τους ψευδοπροφήτες (Μιχ. 3,8-8) τα χρηματοδοτούμενα από τη βασιλική αυλή όργανα, οι οποίοι παρουσιάζονταν προς το λαό ως αυθεντικοί προφήτες με σκοπό την παραπλάνηση. Εκτός από πολιτική αστάθεια και το θρησκευτικό συγκρητισμό, κατά την εποχή που κηρύττει ο προφήτης Μιχαίας επικρατεί κοινωνική ανισότητα και αναταραχή (Μιχ. 6,9-7,6).

Το φερώνυμο βιβλίο του προφήτη Μιχαία αποτελείται από 7 κεφάλαια και μπορεί να διαιρεθεί σε τέσσερα μέρη:

Επικεφαλίδα του βιβλίου: Μιχ. 1,1.

α) Επιτιμητικοί και απειλητικοί λόγοι κατά του Ισραήλ και του Ιούδα ένεκα της αμαρτίας τους (Μιχ. 1,2-3,12).

β) Επαγγελίες (Μιχ. 4,1-5,8).

γ) Επιτιμητικοί και απειλητικοί λόγοι (Μιχ. 5,9-7,7).

δ) Επαγγελίες με χαρακτήρα λειτουργίας και ύμνου (Μιχ. 7,8-20).

Το βιβλίο του προφήτη Μιχαία, στον στενότερο ή παλαιστικό κανόνα της Παλαιάς Διαθήκης, κατέχει την ένατη θέση μεταξύ των μεταγενέστερων ή ύστερων προφητών, ενώ στον ευρύτερο ή αλεξανδρινό κανόνα (μετάφραση των Ο') κατέχει την τρίτη θέση μεταξύ των προφητικών βιβλίων.

Το εβραϊκό κείμενο της προφητείας του Μιχαία βρίσκεται δυστυχώς σε κακή

κατάσταση και θεωρείται από τα πιο άσχημα, ως προς την κατάσταση, κείμενα ολόκληρης της Παλαιάς Διαθήκης. Οι ανακαλύψεις των χειρογράφων από τα σπήλαια του Κουμράν στην περιοχή της Νεκράς Θάλασσας, έφεραν στο φως 2 υπομνήματα του βιβλίου του Μιχαία και πλέον γίνεται λόγος για Υπομνήματα λόγω της εύρεσης του δευτέρου στο σπήλαιο 4QpMi ενώ παλαιότερα γινόταν λόγος για «Υπόμνημα» επειδή είχε βρεθεί μόνο ένα απόσπασμα στο σπήλαιο 1QpMi.

Το περιεχόμενο του βιβλίου του Μιχαία αποτελεί σύνοψη των λόγων του προφήτου κατά την περίοδο της δράσης του. Ομοιάζει με τα προφητικά βιβλία των Αμώς και Ησαΐα και αναφέρεται στον έλεγχο και την κριτική κατά του Ισραήλ και του Ιούδα καθώς και στη μελλοντική του αποκατάσταση από το Μεσσία. Σε γενικές γραμμές η διδασκαλία του Μιχαία ακολουθεί και εναρμονίζεται με τη διδασκαλία των προφητών Αμώς και Ωσηέ που προηγήθηκαν. Συνοψίζει τη διδασκαλία του Ωσηέ περί αγάπης και αυτή του Αμώς περί δικαιοσύνης και αποδίδει τον ορισμό της αληθούς θρησκείας (Μιχ. 6,1-8). Όπως για τον Αμώς έτσι και για το Μιχαία ο Θεός είναι το ύψιστο ηθικό ον, από το οποίο αντλεί θάρρος και δύναμη).

Στο βιβλίο του προφήτη Μιχαία διακρίνεται η προφητεία που αναφέρεται στην έλευση του Μεσσία και την καταγωγή του από τη μικρή πόλη της Βηθλεέμ (Μιχ. 5,2-6) και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα ολόκληρου του βιβλίου του Μιχαία. Η προφητεία αυτή: «καὶ σύ, Βηθλεέμ, οἶκος τοῦ Ἐφραθά, ὀλιγοστός εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ αἱ ἕξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος» (Μιχ. 5,1) συμπεριλαμβάνεται στον ευαγγελικό λόγο της Καινής Διαθήκης στη διήγηση του κατά Ματθαίον (Ματθ. 2,1-6) και του κατά Ιωάννην ευαγγελίου (7,42) που γίνεται αναφορά στην εκ Παρθένου γέννηση του Κυρίου Ιησού Χριστού.

Η μνήμη του τιμάται την 14^η Αυγούστου.

Το παρόν είναι δημοσιευμένο στη: *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια*, τόμος 11, Στρατηγικές Εκδόσεις Ε.Π.Ε., Αθήνα 2014, σσ. 384 - 385.